

Revisionsrapport

Uppföljande granskning av tillsynsverksamheten vid miljönämnden

---

Habo och Mullsjö kommuner

2011-04-07

Johan Bokinge
Certifierad kommunal revisor

Bakgrund och revisionsfrågor

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Habo kommun genomfört en uppföljande granskning av tillsynsverksamheten vid miljönämnden. Den ursprungliga granskningen redovisades i rapporten "Granskning av tillsynsverksamhet vid miljönämnden" i februari 2009.

Den revisionsfråga som har besvarats i granskningen formulerades;

Har miljönämnden genomfört de förändringar som utlovades i svaren till revisorerna?

Resultat från genomförd uppföljning

Uppföljningen har genomförts i förhållande till de iakttagelser som redovisades i sammanfattningen i rapporten från februari 2009. Punkterna nedan är hämtade från sammanfattningen. För varje punkt redovisas tre stycken. Det första stycket avser iakttagelsen från granskningen 2009. I stycke två redovisas vår bedömning och kommentarer från 2009. Iakttagelserna från den nu genomförda uppföljande granskningen redovisas i det tredje stycket i kursiverad stil.

- I nämndens verksamhetsplan redovisas målen för verksamheten. Nämnden beslutar om planen under hösten. Planen följs upp och redovisas i miljönämnden tre gånger per år.

Verksamhetsplanen, processen för att ta fram planen och formen för uppföljning är bra. Enligt vår bedömning kan dock målen ytterligare konkretiseras och följas upp på ett än mer tydligt sätt. Det är viktigt att det i uppföljningen tydligt framkommer vad som inte har genomförts. Nämnden bör även överväga att delta i inledningsskedet vid framtagandet av verksamhetsplanen.

Arbetet med mål och uppföljning har förbättrats. Det som inte har genomförts under året synliggörs nu på ett tydligare sätt än tidigare. Under hösten ges nämnden möjlighet att delta i en planeringsdag tillsammans med tjänstemännen. Förslag till plan redovisas för nämnden vid novembersammanträdet och antas vid decembersammanträdet. Detta för att ledamöterna ska kunna lämna synpunkter på förslaget.

- Enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen ska, med utgångspunkt från resursbehov, årliga planer för tillsynsarbetet tas fram. Förvaltningen tar fram årliga planer för tillsynsarbetet. Planerna är inte fullt ut baserade på resursbehov. Det rekommenderas att förvaltningen genomför en utredning av tillsynsbehovet.

För att vara användbara för styrning av tillsynsverksamheten måste planerna konkretiseras. I största möjliga utsträckning bör det ur planerna, eller underlag till planerna, framgå vilka objekt som ska kontrolleras och när de ska utföras under året. Planerna följs sedan upp per tertial. En sammanfattande uppföljning redovisas för nämnden.

En resursbehovsutredning har genomförts avseende 2010 respektive 2011. Förvaltningen arbetar mycket i projektform. Projekten, inklusive tidplanerna, läggs in i verksamhetsplaneringen. Den löpande uppföljningen som görs under året fungerar bättre men kan fortfarande förbättras.

- I samband med planeringen inför 2009 har förvaltningen konstaterat att viss tillsyn som ska genomföras enligt lagar och förordningar inte kan inrymmas i 2009 års tillsynsplan. Detta har kommunicerats med nämnden.

Det är nämnden som har ansvar för verksamheten och att prioritera då resurserna är knappa. Vilka åtgärder kommer nämnden att vidta med anledning av att inte all tillsyn beräknas kunna genomföras inom ramen för 2009 års budget?

Den resursbehovsutredning som genomfördes under 2009 respektive 2010 visar att det alljämt saknas resurser. Nämnden prioriterar genom verksamhetsplanen. Det är miljö- och folkhälsoytan som är styrande.

- Förvaltningen har sedan 2003 på olika sätt redovisat sin tidsanvändning. Under 2008 har redovisningen av tid upphört.

Personalen är naturligtvis den viktigaste resursen på en miljöförvaltning. Det är därför av största vikt att nämnden, förvaltningsledningen och medarbetarna vet hur personalens tid används. Kunskap om tidsanvändningen är bl a nödvändig vid planering och vid beräkning av avgifter. Nämnden bör tillse att ett verksamhetsstödande system för tidsredovisning införs på förvaltningen

Fr o m 1 januari 2010 redovisar tjänstemännen på förvaltningen sin tidsanvändning (sker utifrån behovsutredningen för bättre uppföljning). Under 2010 har förvaltningschefen följt upp tidsanvändningen per tertial och för helår.

- Under 2008 har en jämförelse gjorts av avgiftsfinansieringsgraden (kostnadstäckningsgraden) mellan sex miljöförvaltningar i länet. Habo/Mullsjö hade en relativt låg avgiftsfinansieringsgrad.

Vilka förklaringar kan finnas till detta? Orsakerna bör utredas närmare.

Det har visat sig vara svårt att jämföra avgiftsfinansieringsgraden mellan olika kommuner. I den jämförelse som refererades till 2009 har det inte tagits hänsyn till kommunernas skillnader i sättet att redovisa. Det finns dock fortfarande anledning att jämföra avgiftsfinansieringsgraden mellan kommuner.

- Ur förvaltningens arbetsmaterial framgår att inte alla tillsynsmål har nåtts. Detta gäller bl a livsmedelstillsynen Vid tidpunkten för rapportens sammanställning fanns inte definitiva uppgifter om årets tillsynsverksamhet tillgängliga. Det kan dock konstateras att det finns brister när det gäller livsmedelstillsynen. Av 140 verksamheter är 38 godkända och 19 registrerade, 47 under godkännande medan godkännande-processen inte är påbörjad för 18 st.

Det är inte tillfredsställande att så många verksamheter inom livsmedel inte har godkänts. Vilka åtgärder kommer nämnden att vidta?

Enligt verksamhetsplanen för 2010 skulle 58 årliga kontroller med uppföljning genomföras inom livsmedelsverksamheter inom riskklass 2 och 3 och 46 kontroller inom riskklass 4 och 5. Enligt verksamhetsuppföljningen för 2010 har 78 kontroller genomförts inom riskklass 2 och 3. Det har genomförts 25 kontroller inom riskklass 4 och 5 (4:or och 5:or ska kontrolleras var 3:e år). Enligt förvaltningschefen har verksamheten 2010 i stort sett genomförts i enlighet med planeringen. Tillsyn har dock inte fullt ut genomförts i enlighet med lagstiftarens intentioner. T ex har inte tillsyn skett i tillräcklig omfattning när det gäller dricksvattenföreskrifter.

- I december 2007 genomförde Länsstyrelsen i Jönköpings län en inspektion vid miljönämnden i Habo-Mullsjö kommun.

Det är viktigt att nämnden dels noga följer utvecklingen av tillsynen inom kemikalieområdet, dels beaktar övriga påpekanden från länsstyrelsens inspektion.

Frågan kring primärleverantörer av kemikalier har åtgärdats. Övriga påpekanden har beaktats.

Johan Bokinge
Projektledare